

Da bomo nasprotniki poznali.

Vsi proti nemu — podležejo!

Kje je tako? V Sloveniji! Vse stranke, saj jih imamo cel ducat, imajo svoje programe in svoje organizacije. Vse so si torej nasprotne. Toda vseeno se te stranke postavijo navadno v dve fronti. V Sloveniji imamo dejansko dve taki fronti. Na eni strani SLS, na drugi strani pa vse ostale stranke, kapitalistična SDS, pa socijalistična posestrima in komunisti, pa kmetijski ali radičevci. Za to imamo vedno znova dokaze. Tak dokaz so tudi zadnje volitve v trgovsko in obrtno zbornico. Socijalisti, radičevci, sploh vse nam nasprotne politične skupine so vrgle geslo: Vsi zoper SLS. Dobro! Sli so! Propadli pa tudi so! Trgovska in obrtna zbornica je v rokah ljudi, katerim zaupa naš narod in tudi SLS, da bodo to zbornico vodili v splošen napredek trgovstva in obrtništva!

Kakor v Beogradu — tako doma!

Vseh sort liberalci se v Beogradu združujejo. Isto počenajo tudi doma, kot smo že zgoraj opisali. Zdaj je pa res vse eno, ali je Urek kandidiral na Puceljevi ali Pivkovi listi, ko pa sta zdaj Pucelj in Pivko v dokaz, da res skupaj držita, že tudi skupaj fotografirana v srbskih listih v družbi Radiča in Pribečevića! Gliha vkup štrihla!

Strah pred talarjem.

Ne vemo, kaj to pomeni, da imajo radičevci tak strah pred talarjem. V svojem lističu so se razpisali v posebnem članku o »moči uniforme«. Strah pred talarjem je znak — praznoverja! Radičevci sicer onim, ki se talarja ne bojijo, očitajo, da so praznoverni, dejansko pa so sami!

Radičevci v občinah.

Če že ima pomen, da se Radiča posluša za državno politiko, če tudi je še tako neumna, ne vemo, kaj naj pomeni radičevščina v občinah. Zato je pač igranje politične igre, če kje postavljajo radičevci svoje liste! Radiču pač ni treba še v naših občinah se vmešavati!

»Narodnjaki« za — narodne izdajalce!

Naši liberalci ti »špilajo vse barve«, kar kdo hoče. Na eni strani so narodnjaki, taki, da nobeni tako. Na drugi strani pa podpirajo nenarodne, celo protinarodne socijaliste. Mariborski socijalisti so se letos ovekoveli s tem, da so hoteli naprtniti slovenskim duhovnikom v Mariboru, da so streljali leta 1919 na Nemce pri neki mariborski demonstraciji, ki je hotela doseči, da bi Maribor spadal pod Avstrijo. Demokrat, urednik »Jutra«, je zagovarjal to početje in dal poklicati iz Avstrije tiste ljudi, ki so tedaj iz Jugoslavije zbežali, že vedo zakaj. Ti so pričali zoper slovenske duhovnike, toda vse to ni nič pomagalo! Socijalist je bil obsojen! In to kljub temu, da ga je branil demokrat. — Zdaj pa so socijalisti začeli pisati celo zoper to, da bi se mi kaj brigali za naše Slovence v Italiji, ki jih fašisti strahno stiskajo ter preganjajo! Pa tudi za to protinarodno delo jih demokrati podpirajo! Ako se bo kdaj kak demokrat še bahal s svojim narodnjakstvom, le pokažite mu nato njihovo zvezo s socijalisti, z najbolj zagrizeno protinarodno politično skupino v državi.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Redno poslovanje skupščine. Nasprotniki naše vlade so vse poskusili, da bi preprečili redno poslovanje skupščine, da bi naj ostala vlada pri volitvi odborov v manjšini. Pred Davidoviča so se vrgli na tla kot ponižni slugi s

— Gospod, nisem gledala za njim, — je rekla žalostno. — Materi je dal zlat in je sporočil, da me osreči, jaz pa sem mislila na tebe in sem zaprla oči pred skušnjavo...

— Tako torej čuva nad teboj Breskev?

Dekle je mirno vzdržalo njegov strogi pogled.

— Mati je stara, revna in ljubi denar, — jo je branila s prosečim smehom. — Takrat sem te mnogo objokavala, in ona si je le prizadevala, da bi tolažila hčerko. Gospod, ne stori ji nič žalega, ona ni hudobna ženska in te ljubi.

Mutsuhito Dsain je videl dekletu v dušo in se je pomiril.

— No, dobro, Zvonček — jo je pobožal po obupanem obrazu. — Nisem jezen... Kaj pa se je zgodilo z mornarskim častnikom?

— Izostal je. In kakor sem slišala, je za mesečnih šest sto jenov vzel za ženo Tuki-Sano, hčer spoštovanega lastnika evirnske tovarne...

Sključila se mu je k nogam.

— Gospod, Mutsuhito Dsain, ti si anata ičiban, prvi človek — veliko je tvoje znanje, a dušo mi vseeno ne vidiš. Ne, ker sem jaz le majhno, neznatno dekle. Ne vidiš me, ker me ne ljubiš. Ne vidiš me, ker me več ne ljubiš. Gospod, jaz te le slavim za to in te le zagotavljam: ljubim te, ljubim te, ljubim te...

Zbala se je.

— Sedaj me mrzlo in neverno gledaš, gospod, Mutsuhito Dsain, tuje se mi smeješ, ubogemu malemu dekletu, a čutim, da nekoga dne dam veliko in sveto izpričevalo svoje ljubezni...

Slabotni, zvoneči glas je zadušila bol, malo ročico je pritisnila na srce in je v nemi tugi izginila za bombaževimi zavese z rdečimi čopi...

VIII.

Overton se je nevoljno mučil za mizo. V srečo je pomešala grenkobo zavest, da svojega dela, ki bi tvorilo nov rek, ne more uresničiti. Na mizi laboratorija je ležal cel kup zapiskov, komplicirane kemične doze, čudni stroji so ležali vsenaokoli, zavrženo orodje težkih in brezuspešnih poizkusov in izjavljani trudi.

— Overton, kaj razmišljate? — se je dvignil od druge mize Brinkley. — Kako daleč ste prišli?

posebnim dopisom, vendar se jim ni posrečila ta najpodlejša, hinavska zvijača. Radikalni in demokratiški klub sta ostala v zvezi in tvorita obenem s SLS vladino večino.

Izvolitev skupščinskih odborov. Ker je nemogoče, da bi se razni zakoni, predlogi, prošnje itd. vse prebirale in pretresavale javno v skupščini, se izvolijo posamezni odbori, ki stvar podrobneje pregledajo, nato pa poročajo v glavni razpravi skupščine. Večinoma se redno sprejme predlog tako, kakor ga je predložil odsek. Volitev v odsek je torej bila zelo važna. Zakonodajni odbor ima 42 udov. V njem so trije naši poslanci: dr. Hohnjec, dr. Hodžar in Sušnik. Administrativni (upravni) odsek ima 21 članov. Od SLS je v njem dr. Hodžar. Imunitetni odsek (ima naloge, da pazi na nedotakljivost poslanske pravice) ima 21 članov. SLS zastopata dr. Hodžar in Stjepan Barič. V odboru za prošnje in pritožbe, ki ima 21 članov, sta naša poslanca Ivan Jerič in Janez Brodar. Najvažnejši je finančni odbor, šteje 32 članov, kot člana sta naša poslanca Vlado Pušenjak in Franc Smodej. Poseben odbor za stanovanjski zakon. V njem sta poslanca Vesenjak in Kremžar.

Vlada dela. Kljub temu, da je sedanja vlada šele malo časa na krmilu, že pripravlja važne zakone, s katerimi hoče urediti sedaj tako zmešane razmere. Finančni minister je izdelal načrt za olajšanje preobdavnega kmeta. Kmetijski minister je izvršil načrt za ureditev hudournikov in deročih rek, da ne bodo poplavljele. Sodni minister je pripravil zakon o uradnikih in odvetnikih, prosvetni minister o šolstvu, socijalni minister urejuje stanovanjsko vprašanje, ki je v mestih izredno pereče. Vlada dela, opozicija pa vpije in laže.

V radikalnem klubu je kakih deset nezadovoljnejšev, ki se tudi niso udeležili volitev v odseke. Med 100 poslanci se že najde kaka razprtija, a jih Vukičević še vedno trdno vkup drži.

V demokratskem klubu je drugače. Tu se bijeta dva za vodstvo kluba in cele stranke in sicer Davidovič in Marinkovič. Davidovič je dobričina, ali postaral se je in ne presodi sedanjega položaja. Malo mu pa ugaja, ko se mu opozicija tako priklanja. Demokratski klub mu noče napraviti sramote, vedno znova mu izreka zaupnico za zaupnico, toda politiko pa pusti voditi le Marinkoviču. Tako je torej: Davidoču čast, Marinkoviču — oblast.

Vedno novi napadi v Macedoniji. Komitaši vedno znova napadajo naše postojanke v Macedoniji. Posebno so pa vzeli na muho skladišča smodnika in vojašnice. Naša vojska vse te napade odločno odbija. Ubitih je že veliko število komitašev, vendar prihajajo vedno nove tolpe preko meje. Začeli so po ruskem vzoru, da pošiljajo trojke, to je po tri skupaj. Ne vzbujajo suma, pa vendar že lahko napravijo škodo. V Macedoniji je kakor obsedno stanje.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Krvna osveta v Albaniji. Ne le med priprostim ljudstvom, tudi v ostalih krogih Albanije še velja krvna osveta. Sorodniki ustrelenega Čena bega hočejo izvršiti krvno osveto nad sedanjim gospodarjem Beg Zogujem. Ta se tega zelo boji. V Severni Albaniji so nemiri. Beg Zogu je poslal tja svojo vojsko z italijanskimi oficirji. V svet pa spravlja vesti, da je rajnega ljubil kot brata in da se je sprl z Italijo. Laž je danes najhujše orožje meddržavne politike.

Boj za prestol na Rumunskem se vrši v vsej divjosti in je res nevarnost državne revolucije. Brata Bratianu sta se polastila vse oblasti in zvesto držita za proglazenega prestolonaslednika Mihaela, ki je šele sedem let star in ima zato gerentski sosvet. Prejšnji prestolonaslednik Karl, ki se je že odpovedal prestolu, je to preklical in hoče on namesto svojega sina biti vladar. Njegova mati kraljica Marija je že odšla iz Rumunije. Njegovi zaupniki pa morajo — v ječe. Ker Rusija vedno čaka na ugoden trenutek, da si osvoji Besarabijo nazaj, je Rumunija v obsednem stanju. Vojska je na vse pripravljena. Je pa lahko kako razočaranje naenkrat, ker ima Karl zelo veliko svojih pristašev.

— Računi so točni, teoretično je gotova ona važna iznajdba, praktična izpeljava pa stoji pred nepremagljivimi ovirami...

— Le pogum! — se je smejal stari znanstvenik.

— Plin! Kdo bi verjel, da se ta plinasti nič izpremeni v tako nepremagljivo moč, ravno vsled svojega ničnostnega bistva!

— Kako ničnostni! V neskončnost prodirajoče molekule tvorijo izpremenljivo zakonitost — se je zamislil profesor Brinkley. — Ko da živi v njih ona eksplozivna sila, ona gigantska eksplozivna moč, ki je v nedoumni napetosti v zračnih daljavah razgnala star kaos...

Overton se je zagledal pred se.

— Lažje je od zraka in težje od vsega! Ne more ga premagati človeška misel, ki je obsegla zvezdno vesoljstvo Mlečnih poti...

— ... in nova čuda mikroskopa: orjaško povečani svet nevidnih malčkov — je nadaljeval Brinkley. — Prijatelj Overton, misel treba povečati! Ker tu je malo mnogo večje, ko veliko...

Sklonil je sivo glavo in se zamislil. V sanjavih žarkih zahajajočega solca je bil ko kak star svetnik...

— Kdo bi mislil — je tožil Overton dalje — da je ta mali nič tako mogočen, tako žilav in neubogljiv, tako neukrotljiv! Malo je v resnici mnogo večje, ko veliko. G. profesor, kaj mislite, ali se mi posreči ukrotiti revolucionarno plinsko molekulo?

Brinkley ga je bodrilno gledal.

— Vkupte jo v verige, ujamite jo, zaprite jo v ječo, naravnajte jo in jo prisilite, da izstopi iz stare zakonitosti in da živi po vaši volji. Ker plinske molekule živijo! Imajo preteklost, sedanjost, bodočnost. Preteklost tega do zibel ustvarjenja, sedanjost meji v življenje vesoljstva, bodočnost pa se skriva v nepoznanih formulah nevidnih izprememb. Ali verujete to?

— Verujem... In tudi verujem, da ima molekula zavest, veliko in strahotno zavest. Kak umetnik je bil, ki jo je iz diha in kovine: iz vibracij tresljajev ustvaril vesoljno življenje!

— In vi sedaj hočete prekrizati račune tega velikega Umetnika! — se je smejal Brinkley. — Glej, glej...

Overton se je za trenutek zmedel.

Krvave italijanske roke. Preiskava, kdo je v zvezi z umorom poslanika Čena bega, je dognala, da je Italija naročila in podpirala način ter tudi plačala umor. In to vse zaradi tega, ker je bil Čena beg za to, da naj Albanija živi v miru z Jugoslavijo in naj ne služi Italiji za njeno vsiljivost na Balkanu. — Slovence v Italiji oblast izredno preganja in zatira. Ne smejo po trije skupaj stati. Na njivi, pri delu se snidejo, da se razgovorijo, na potu v cerkev jih zasledujejo, duhovnike Slovence preganjajo. In kjer teh ni več, tam narod — obupuje. Slovenske liste so že skoraj vse zatrl, našim listom ne puste v Italijo.

Zarote na Španskem se kar vrstijo. Komaj tiran Primo de Rivera eno potlači, je že druga tu. Kdo ve, kako dolgo bo zdržal.

Nemčija se je že precej opomogla. Po svetovni vojni je bila Nemčija najbolj prizadeta. Toda z železno voljo se je že precej izklopala iz revščine, v katero jo je pahnila vojna. Težko delo, ki so ga izvršili vsi od delavca do ministra, — pravo stradanje v vsem, jim je pripomoglo do tega, da danes že računajo z dobičkom svojega gospodarstva, kar se tiče uvoza in izvoza.

Angleži se boje Rusije. Že dve leti se bije nekrvavi boj med Angleško in Rusijo. Pravzaprav moramo reči, da Anglija do zdaj še ni imela prav sreče v tem oziru. Niti svoje ožje prijateljice Francije ni pripravila do tega, da bi ostala v sporu z Rusijo. Druge države pa so bile v tem še manj pripravljene ustreči. So sicer takorekoč na strani Anglije, vendar je bilo treba, da je angleška vlada zopet začela Evropo opozarjati na Rusijo in na nevarnost, ki preti Evropi od Rusije.

Zbor narodnih manjšin v Soliji je dokazal, da malo pomaga, če se mali pogajajo, ako veliki tega nočejo. Eno dobro je pa ta zbor imel: Na mizi pred vsakim delegatom je ležala knjiga, spisana v francoskem jeziku, kako hudo je našim bratom v Italiji. Ta knjiga je bila prava senzacija, ker so Italijani skušali preprečiti vsako besedo v tem oziru.

Kaj je novega?

Veselite pri Mariji Snežni. Ko se je prevzvišeni nadpastir po sv. birmi poslavljaj od neke župnije, pa mu je samo en zvonček pel srečno pot, je izrazil željo, naj se nabavijo novi zvonovi. Te besede snežniškemu kaplanu niso dale miru. Sv. birma je bila napovedana za začetek meseca septembra. Na vsak način je hotel, da bi bilo pri Novi cerkvi drugače. Čeravno se mu je oporekalo s slabimi časi, je vendar zbral odbor za zvonove. Načelnik je bil gospod župan Ploj, čvrsto so mu stali ob strani g. oskrbnik Mali, Rajšp in Perko. Največ dela pa je seveda doletelo č. g. kaplana. Hodil je po župniji in še dalje, cele dneve in še po noči, dostikrat žejen in lačen, skoro vedno moker od dežja ali od znoja. Povsod je potikal, tukaj gladil tako dolgo, da je koža odstopila, tamkaj vrtal tako dolgo, da je prišel do živga in prejel kak dar. In spravil je toliko vkup, da so se mogli zvonovi naročiti pred sv. birmo in če ne bi bilo zaprek pri zvonarni, bi prevzvišenega gospoda škofa pozdravili že novi zvonovi. — Z velikimi slovesnostmi, katere je zopet vodil g. kaplan, so zvonove iz Maribora prepeljali dne 22. oktobra k Mariji Snežni. Milostljivi knez in škof je obljubil, da pride na blagoslovitev. Ali v soboto je bril tako nezdrav veter, da bi bilo zelo nevarno za 70letnega škofa in je poslal ml. g. prelata in stolnega dekana, katerega so sprejeli Snežničani z veliko radostjo kot škofovega odposlanca. V nedeljo je gospod prelat pred velikansko množico ljudstva blagoslovil zvonove, potem pa povabil ljudstvo k pridigi in sv. maši. Pri pridigi je z ljubeznivimi besedami hvalil našo župnijo in njo vabil k bogoljubnemu življenju. Po večernicah, katere je g. prelat opravil, je zapel »Te Deum« v zahvalo, da so zvonovi srečno na svojem mestu in da se ni zgodila pri vsem delu nikaka nesreča. Zvonove je vtila livarna pri Sv. Vidu nad Ljubljano,

— Kako bi prekrizal? — je odvrnil zmagovalno. — Saj molekula ostane, samo moji volji se ukloni. To ne bi prevrnilo svetovnega reda, le reguliralo bi ga, ne bi ga skvarilo, temveč spopolnilo...

— Dragi sinko, — je kimal starec, — misel, ki vrta v vaši glavi, ni vaša...

— Marveč čigava?

— Misl onega velikega Umetnika...

— Naj bo — se je vmešal v borbo Overton. — Toda ta veliki Umetnik hoče morda ravno potem mene zboljšati svoje remekdelo. Naj bo! Misl, da bi uklonil razteznost, naj bo misel Stvaritelja sveta. A veste, kaj povem, gospod profesor? Telo stvarnika narave je neskončna materija in duša je titranje, žarek, misel, ki nese v mrtvo materijo življenje. To je Bog! In jaz sem morda misleč in plamenec odlomek božjega razuma...

Brinkley je osupnil nad njegovo besedo.

— Trd govor, — je rekel mirno. — Recimo, da je resničen. Toda povejte, kdo je ustvaril materijo?

— Sama od sebe je...

— Omne vivum e vivo = vse živo je iz živga. Omnis celuloza e celuloza = vsaka stanica je iz stanice. Kdo je ustvaril prvo stanico?

— Nastala je potom medsebojnega vpliva anorganskih snovi...

— In kdo je ustvaril neorganske snovi? — se je smejal prizanesljivo profesor. — Vidite, mladi prijatelj, jaz sem bil svojčas ravnotak, potem pa sem polagoma prišel na to, da sto obrazcev sem, sto obrazcev tje, Boga ne bom iskal, ker ga itak vidim...

Overton se ni hotel prepirati.

— Tudi jaz ga vidim...

— V čem ga vidite? — je zapičil v njega stroge oči.

— V Alicinem smehu... — se je uslužno priklonil.

— V njeni duši je tudi navzoč, — se je očetovsko nasmehnil.

— Da bi že le napočil dan zaroke.

— Pride. Do tistega časa pa moramo delati. Overton, glejte, neko slutnjo imam. Včasih se kar bojim...

Dalje sledi.

imajo krasni, mogočen in veličasten glas in delajo vso čast svojemu mojstru.

Mariborski oblastni odbor je prevzel doslej bolnici v Celju in v Murski Soboti. Ta teden se bo vršil prevzem bolnic v Čakovcu, Mariboru in Slovenjgradcu.

60letnica znane mariborske trdnje. Zadnje soboto je minulo 60 let, odkar obstaja v Mariboru in daleč na okrog po Sloveniji znana manufakturna trgovina Martin Gajšek, naslednik Krajnc. V soboto, dne 29. oktobra 1861 je otvoril mladi trgovec Krajnc v hiši tik ob starem dravskem mostu svojo trgovino in izkupil kot prvi dan 87 goldinarjev. Njegov prvi uslužbenec in trgovski pomočnik je bil še danes v Zagrebu živeči g. Pušenjak, ki je dosegel lepo starost 84 let. Marljivi ter podjetni Krajnc je imel srečo pri podjetju, katero je začelo z leti rasti, se razvijati ter cveteti. Pred 38 leti je vstopil h Krajncu v trgovino njegov nečak in sedajni lastnik g. Martin Gajšek. Ko je bil dograjen novi most preko Drave, se je preselila Kranjčeva trgovina v poslopje Velike kavarne, kjer se veseli danes najboljega obstoja. Po smrti blagega Kranjca je prevzel dobro upeljano trgovino njegov nečak g. Martin Gajšek, ki je znan kot eden najbolj sposobnih ter solidnih trgovcev. G. Gajšek, ki je zvest naš pristaši in naročnik krščanskega časopisa, častita iskreno 60letni jubilej »Slovenski Gospodar« in mu želi, da bi vzorno podjetje tudi pod imenom Martin Gajšek obhajalo 60letnico in še več!

Odkritje spomenika v Dravogradu. V nedeljo, dne 30. oktobra, se je vršilo v Dravogradu na pokopališču slovensko odkritje in blagoslovitev spomenika 20 slovenskim žrtvam, ki so dale kmalu po prevratu svoje mladostno življenje za osvoboditev Koroške. Te pomenljive slavnosti so se udeležile ljudske množice, zastopniki civilnih ter vojaških oblasti in razne narodne organizacije iz Maribora in obmejnih krajev. Zastopniki oblasti so govorili in položili na grob vence. Slovesnosti sta se udeležila z ganljivimi nagovori g. veliki župan dr. Franc Schaubach in predsednik oblastnega odbora g. dr. Josip Leskovar. Blagoslovitev je izvršil dravogradski prošt vlč. g. Serajnik, ki ima na postavitvi spomenika največ zaslug. Lepo je bila zastopana pri blagoslovlitvi domača občina in dravogradska požarna barmba. Udeležila se je slovesnosti tudi mati poručnika Urha Maliča, ki je med 20 žrtvami. Mater junaka, ki je prišla iz Ziljske doline, sta obiskala g. veliki župan in mariborski general Spašič. Odkritje spomenika bo ostalo obmejnemu prebivalstvu v globokem spominu.

Vojni tovariši! Kot sklepajo na Brezjah, kličemo naše delegate in zaupnike za 1. nedeljo decembra ali 4. decembra v Ljubljano. Kdorkoli se zanima za Zvezo in njeno delo, kdorkoli rabi tozadevnih pojasnil, naj pride. Ob 8. uri prisostvujemo vojaški maši v garnizijski cerkvi sv. Petra, potem pa vsi v lepi novi salon tovariša Rozmana na Sv. Petra cesti št. 85. Tam resni referati, pojasnila, stvarna debata. Med drugim pogovor o naši samopomoči, o stanju pohabljenih tovarišev, o koncentraciji vojnih žrtv in prenosu ostankov vojnih tovarišev v skupno grobnico itd. Kosilo istotam, nato prosti razgovori in prijateljska zabava. Ob 2. uri nadaljevanje presojanj naših zadev. Vsi kraji Slovenije, kjer so naše podružnice, ali pa kjer so se postavili ali nameravajo postaviti spomeniki, naj pošljejo 1—2 moža k sestanku. Dostop sicer prost vsem bivšim vojakom iz svetovne vojne. Odbor računa, da pride dne 1. decembra v Ljubljano najmanj 100 zastopnikov od vseh psov. Tovariši, javite že sedaj pismeno udeležbo na tajništvo ZSV, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5. — Glavni odbor ZSV.

Požar. V Slivnici je na Vseh svetih dan pogorel posestnik Leber. Požar je nastal popoldan, ko so bili vsi domači na pokopališču. Še predno so dospeli požarne brambe na pomoč, je zgorela hiša in gospodarsko poslopje do tal. Škoda je zelo velika, dočim je zavarovalnina razmeroma nizka.

Shod SLS pri Sv. Križu pri Ljutomeru se vrši v nedeljo, dne 6. t. m. po rani sv. maši. Govori oblastni poslanec okraja g. Hrastelj iz Maribora.

Naša društva.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Ni lepa navada, prisluškovati kaj drugi ljudje med seboj govorijo. Pa če že slučaj tako nanes, menda mi nobeden ne bo vzel za zlo, če povem, kaj sme slišal pred kratkim od dveh fantov. Kdo sta bila, vam rad ne povem, pa da ne boste ugibali, vam povem: bila sta zopet Miha in Tine. — Tine: No, Miha, ali bo kaj? — Miha: Kaj bi naj bilo? — Tine: Ne delaj se tako nevednega. Ali ne veš, kaj si rekel zadnjič? Kaj bo z vašo igro »Mlinar in njegova hči«? — Miha: Ja veš, igra je zelo težka, treba je mnogo truda, predno je zrela za igranje. Zato smo jo sklenili preložiti na 20. novembra. — Tine: Na 20. novembra? Joj, pa na tako dolgi termin ste jo odložili? — Miha: Veš, ne gre tako naglo. Boljše, da še malo počakamo. Čim boljše se bomo naučili, tem boljše jo bomo podali. Nobeno oko ne bo ostalo suho ob pogledu na pridnega Konrada in na pošteno Marico. Igra ima polno pretresljivih prizorov, ki se morajo vsakemu vtisniti globoko v srce. — Tine: Komaj že čakam, da bi videl to igro! — Miha: Le potrpi! Pridno poagitaraj med svojimi znanci in znankami, da bo naša dvorana polna do zadnjega kotička. Ali boš? — Tine: Bom. Pa kaj še hočem reči? Kaj pa imate Orli vse v načrtu za bodočo leto? — Miha: Vse polno. Poln koš načrtov, kakor naš Franc poln koš zemelj, kadar jih nese k Sv. Trojici. Prvo je seveda redna članska telovadba in pa fantovski sestanki. Ko bi le bilo več fantov, ki bi pristopili v naš orlovski krog. Toliko zanimive stvari, toliko aktualnih vprašanj, ki so predvsem in nalašč za naše fante. Pa če pogledam okrog, kako malo je smisla za izobraževalno delo. — Tine: Saj res. Ko bi bilo med fanti več vneme za dobro stvar, bi ne bilo tako žalostnih prizorov, kakor zadnjič v nedeljo. — Miha: Ne govori mi o tem! Fant, ki ima seboj k maši mesto rožnega venca verigo, mesto molitvenika nož in pištolo, ni fant, ampak falot, ki ne zasluži poštene besede od poštene fanta. Prijatelj, rečem ti: Ne držimo križem rok, ampak pojdemo od fanta do fanta ter agitirajmo z besedo in vzgledom za naše organizacije, za Orla, za Mladenisko zvezo. In čim več organiziranih fantov nas bo, tem boljše za nas in za župnijo. — Tine: Tu je roka. Storil bom vse, kar je v moji moči. Mnogo uspeha pri pripravih za igro: »Mlinar in njegova hči«! Pa zopet na svidenje!

Popravek. Gospod Golec, novinar v Mariboru. Urednik »Slovenskega Gospodarja«, Koroška cesta 5. Periodični list »Slovenski Gospodar«, kojega urednik ste Vi, obelodanil je v svoji številki 34 z dne 25. 8. 1927 na strani 3 v tretjem stolpcu pod napisom »Lenarški advokat in kandidat Samostojne demokratske stranke dr. Milan Gorišek« članek, ki vsebuje med drugim nastopne stavke, katere prosim, da popravite v smislu čl. 36 in sledečih zakonov o tisku: »Znana autodružba je bila od carinskih oblasti obsojena na več 100.000 Din denarne kazni, ker so na čuden način spravljali čez mejo bencin za auto, dasiravno imajo do takega bencina pravico samo obrtniki in kmetje za svoje stroje, od katerega ni plačala državi ne carine in drugih dajatev ni uporabila za auto, ki prevažala ljudi, ampak je ta bencin naprej prodala. Ker je g. dr. Milan Gorišek eden glavnih poslovođij auto-družbe, se čuti užaljenega, ker sem upravičeno trdil, da so gospodje demokrate skušali oškodovati državno kaso za težke tisočake.« — Res je, da je autodružba bila kaznovana na 255.000 Din, ni pa res, da bi ona bila kaznovana radi tega, kakor to navaja članek. Inženier Bremc od tvrdke »Mare« izposloval je leta 1922 od »Generalne direkcije carine« za autodružbo dovoljenje za uvoz davka prostega bencina, ta mož pa je brez vednosti autodružbe ta bencin kupil na svoj račun, ga uvozil na ime družbe davka prosto in ga takoj na svoj račun prodal drugim strankam, med tem ko je autodružba celi čas vozila z obdačenim bencinom. Autodružba je bila kaznovana le radi tega, ker jo je napravila carinarna odgovorno za poslovanje imenovanega gospoda in je bila vsled tega dvakrat kaznovana, ker je na eni strani imela drag bencin in bi naj imela na drugi strani še kazni. Prosim, da obelodanite ta popravek na zakoniti način. Z odličnim spoštovanjem: dr. Gorišek Milan.

Poroka. Dne 26. oktobra sta bila poročena v Selnici ob Dravi g. Anton Černko, posestnik v Limbušu, z Urško Hlade, hčerko veleposestnika g. Jerneja Hlade na Slemenu nad Selnico. Starešina za nevesto je bil g. Maks Lambrecht, veleposestnik na Kumenu, za ženina pa g. Ivan Dolinšek, kavarner v Rušah. Novoporočenemu paru želimo obilno srečo!

Smrt našega zavednega pristaša in zavednega Slovenca. V Slov. Bistrici je umrl zaveden Slovenec, naš trden pristaša ter naročnik krščanskega časopisa g. Hinko Gril. Kot naroden Slovenec je trpel svoj čas od strani nemških tarjev preganjanje. Blagopokojni je bil obče priljubljen in spoštovan v Slov. Bistrici in daleč naokrog. Ostani mu ohranjen hvaležen in časten spomin, rodbini naše sožalje!

Ne šikanirajte vinogradnikov! Iz gornjeradgonskega okraja prejemamo redne pritožbe, da nekateri finančni organi zahtevajo od vinogradnikov prijavo vina. Na te pritožbe so poslanci okraja ponovno posredovali pri oblasteh, da te nezakonite zahteve, ki so nepotrebno šikaniranje in beganje ljudstva, prenehajo, oni pa, ki so jih povzročali, pokličejo na odgovornost. Ponovno danes povemo: Vinogradnikom ni treba prijavi vina, razven kadar ga prodajo. Finančar nima nobene pravice zahtevati od koga prijavo vina niti za finančno, niti za davčno oblast! Ako ljutomerska davčna oblast uvaža to prakso, kot se na njo izgovarja, bomo kmalu poizvedeli in tudi to uredili! — Nekateri finančarji pa so se celo izpozabili tako daleč, da so pri tem še napadali SLS in njene poslance, češ, da so ljudi slepili. Te bomo pa že odvadili tega govorenja!

Dva požara v enem tednu! Pretoklo sredo je pogorelo poslopje in v Gradstah posestniku Kranjc Janezu. Žrtv požara so tudi tri svinje. Škoda je velika. V četrtek ob polnoči pa je izbruhnil požar v Gruškovicu. Zgorela je hiša posestnika Janeza Mislavič. Škoda je velika in uboga viničarka brez vseh sredstev. Ogenj je bil od zločinske roke podtaknjen. To sta bila zdaj dva požara v enem tednu pri Sv. Barbari v Halozah.

Prošnja. Ker je odboru loterije »Martinišča« zmanjkalo srečk, ki jih je imel v zalogi, ponovno prosi vse župnij-

ske urade in druge razprodajalce, da nerazprodane srečke vrnejo, ali pa jih še razprodajo. Po zvešanju odbor teh srečk ne bo sprejemal in jih bo moral vsak plačati, kdor jih ne vrne.

Sreča vas čaka, ker pri loteriji »Martinišča«, katere zvešanje bo dne 13. novembra, lahko zadenete nov avtomobil, ali kak drug večji ali manjši dobiček. Srečke se dobijo po 5 Din v Murski Soboti pri ravateljstvu »Martinišča«. Naročite jih takoj, da ne bo prepozno!

Nesreča z vozom. V petek zvečer se je ponesrečil g. J. Zarešnik, posestnik in gostilničar v St. Petru v Savinjski dolini, na poti iz Hrastnika domov. Vozili so se on, hlapec in sestrična na visoko s slamo naloženem vozu. V tem se je prevrnil voz s konji vred v strugo Reke (malo pod gostilno pri Vrbanu). Gospodar je obležal mrtev s prebito lobanjo, sestrična je dobila lahne poškodbe, hlapec je ostal nepoškodovan.

Avtomobilna zveza Brežice—Novomesto. Ker se s 1. novembrom spremeni vozi red na progi Ljubljana—Novomesto, bo od tega dne imel poštni avtomobil iz Novega mesta v Brežice zvezo od vlaka št. 1015, ki odhaja iz Ljubljane ob 10.50 in prihaja v Novomesto ob 13.24.

Smrten skok 77letne starke iz II. nadstropja. V četrtek je izvršila v Zagrebu samoumor 77letna Slovenka Marija Obajdinova, rojena v Vipavi in pristojna v Jezerane pri Brinjah. Obajdinova se je pognala skozi okno II. nadstropja ustanovne bolnice na ulico in obležala na mestu mrtva. Obajdinova je bila po poklicu perica in je bila pred tednom dni prepeljana iz bolnice na Reki kot naša državljanka v zagrebško bolnico. Iz njenih besed pred samoumorom je sklepati, da si je vzela življenje radi težke bolezni.

Dve smrti obsodbi v Tuzli. Te dni se je vršila v Tuzli sodna razprava proti Milošu Mimiču, Savi Markoviču in Jovi Milovanoviču, ki so bili obtoženi, da so umorili Stojana Miloševića. Milovanovič je bil oproščen. Mimič in Markovič sta pa bila obsojena na smrt na vešalih. Oba sta obsodbo sprejela čisto hladnokrvno. Markovič se je poleg tega še glasno smejal.

Brata svoje ljubimke ustrelil. Kmečki fant Stanko Stanešič iz Bosanskega Šamca je hotel obiskati pred nekaj dnevi svojo sestro Stevo Petrovič, poročeno v Dolnji Slatini. Ko je stopil v hišo, je našel svojo sestro vinjeno v družbi njenega ljubimca. Ker je radi tega Stanešič trdo prijel svojo sestro, se je vnel med njim in Stevinim ljubimcem hud prepri, ki se je končal s tem, da je ljubimec potegnil iz žepa revolver in s strelom težko ranil Stanešiča. Prepeljan je bil v bolnico, vendar ni upanja, da bi okrevaj.

Ljudska samopomoč v Mariboru, podporno društvo za slučaj smrti, obvešča vse svoje člane, da šteje isto z današnjim dnem okroglo 700 članov. Z ozirom na splošno človekoljubnost tega društva se opozarja vse slavno občinstvo Slovenije, da še imajo vse nad 50 do 80 let stare in zdrave osebe priliko pristopiti k temu prekoristnemu društvu ne preklicano samo še do konca tega leta. Od novega leta naprej se bodo sprejemale samo vse zdrave osebe do nedo- vršenega 50. leta starosti. Komur je torej le količjak ležee na oskrbi svojih dragih ostalih, naj ne zamudi te ugodne prilike in naj takoj zahteva pristopne tiskovine iz društvene pisarne »Ljudske samopomoči« v Mariboru, Aleksandrova cesta 45.

Sisačka rokodelska tovarna tamburice izdeluje najcenejše in najboljše tamburice po najnižji dnevni ceni. IVAN BELČIČ, SISAČ. (Zahtevajte ilustrovani cenik franco.) 1448

vsak kotiček ob poti vsaj od enega prav kričavega berača. V zadnjih letih svetovne vojne je bila svetogorska božjapot naravnost oblegana od vseh onih, ki so prosili Kraljico miru za svoje po bojnih poljanah.

Leta 1917 sem pomagal za Malo Gospojnico na Sv. Gorah, ki so zgledale kot mravljišče toliko tisočev nebeske tolažbe potrebnih. Prosjakov je bilo na stotine in upili so v usmiljene romarje, da je človeka kar pretreslo. Občo pozornost vseh romarjev je vzbujal slepi invalid. Pri stari košati lipi na ravnicah pod hišo za duhovščino je imel stojnico. Ponujal je krtače iz sirkovine in tudi finejše za obleko. Rodom je bil Hrvat-Zagorec, velike postave, črno ko- drastih las, le mesto oči sta upili po usmiljenju dve v vojni izpraznjeni jamici, iz katerih so polzele solze po mladeniškem licu. . . . Hrvata invalida je gledalo vse, ker je vlekel za lok po goslinih strunah in pel v mehko neprislj- ljenem, lahmem tenorju. Pesem je vsebovala njegovo neiz- merno — nezakrivljeno telesno ter srčno bol. Kot sin ubo- ge, stare zagorske majke je moral v boje po galiških pla- notah takoj začetkom vojne. Doma v borni kočici je zapu- stil ljubo majko, in sosedovo Veroniko, ki mu je bila vse na svetu.

Vrnil se je iz krajev nepopisnega gorja ter smrti brez ognja oči. Kot popolen slepec je otel le še majkino ljube- zen, ker Veronika se sramuje berača — živega mrliča.

Milo pretresljivi jok strun je spremljal to pesem teles- ne ter srčne boli. Vsi, ki so jo slišali, so si otirali solze, ko je bila pri kraju. Ko je izpel, je sedel, mati je ponujala brez svita oči izgotovljene krtače. Večina od teh, ki so slišali v plašč pesmi ter strune zavito usodo mladega invalida, so kupili, da, preplačali ponujani izdelek. Ko je odšla ena gruča od invalidove stojnice, jo je obstopila druga. Slepi Zagorec je zopet vstal, privil gosli k sebi in iz grla mu je izihela pesem o majkini ljubezni, ki je na svetu edino pra- va in trajna za slučaj največje nesreče.

Dobro je prodajal ta invalid svoje blago, ker ni upil ter jadikoval kot drugi berači, le božal je usmiljena srca s pesmijo ob spremstvu jokajoče strune in obe sta oznanjali telesno in duševno beraštvo še mladostno krepkega inva- lida.

Sv. Barbara v Halozah. Dne 6. t. m., ob treh popoldan, priredi pri Sv. Barbari v Halozah v dvorani gospe Reijher Slovensko katoliško izobraževalno društvo dve šaloigri: »Dve teti« in »Čarodejna brivnica« s prosto zabavo in so- delovanjem godbe. Prijatelje društva prav uljudno vabi — odbor.

Ljutomer. Ljutomerski Orel vprizori dne 13. in dne 20. t. m. krasno žaloigro »Požigalka«. Začetek ob pol štirih popoldne. Prijatelji, pridite od blizu in daleč! Na svidenje!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Proslava 15letnice »Slovensko- ve dvorane« in Kat. prosvetnega društva Sv. Križ pri Lju- tomeru se vrši v nedeljo, dne 6. novembra popoldne. Do- mače društvo vprizori v ta namen Finžgarjevo igro »Naša kri.« Domačini in sosedje, udeležite se te proslave v obil- nem številu!

Ponikva ob južni žel. Kat. prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 6. novembra, in ponovi v nedeljo, dne 13. no- vembra ob treh popoldne dve burki: Štoka, Anarhist in Kržič. Pri gospodi. Domačini in sosedje, pridite v obilnem številu na urico veselja, ki vam jo pripravi ta dan ponkov- ska mladina!

Griže. Društvo Orel priredi v nedeljo, dne 6. t. m., ob pol štirih popoldne v prostorih g. Novaka naraščajsko aka- demijo s prav zanimivim sporedom. Sodeluje tamburaški zbor. Posebno pozornost vzbuja to, da se bodo pri prodaji vstopnic delile tudi srečke za orlovski stadion. Kdor bode kupil vstopnico, dobi srečko brezplačno. Torej v nedeljo vsi na svidenje! Bog živi!

Januš Golec:

Prava struna in ljubezen do matere.

Sv. Gore nad Sv. Petrom so znana, starodavna in vsa- ko leto dobro obiskana božja pot. Za Malo Gospojnico se zbere na tem božjepotnem hribu na tisoče in tisoče sloven- skega ter hrvaškega naroda. Kjer so romarji, tjakaj se za- tekajo tudi berači. Sv. Gore so kajpada pravo zbiralšče prosjakov iz Slovenije in Hrvaške. Od St. Petra do Mari- jine mogočne cerkve na Gori je zaseden ob času romanja